

ASPECTE DIN ISTORICUL ADMINISTRAȚIEI LOCALE DIN COMUNA VAMA BUZĂULUI

Prof. Corina BĂRĂGAN-SPOREA

Cuvinte cheie: administrație locală, comună, Vama Buzăului, Brașov

Key words: *local administration, commune, Vama Buzăului, Brașov*

Abstract

This paper is concerned with presenting a historical approach of the local administration of Vama Buzăului village. This community is placed in the south-eastern Transylvania and it had an evolution similar to the neighbouring areas.

The local institutions have their roots in the Middle Age of romanian traditions. The village Vama Buzăului was under the domination of the Austrian Empire, fact that led to the delay of the formation and consolidation of modern institutions of state.

Vama Buzăului is mentioned in papers, from 1820, but they were preserved by the feudal organizations, afterwards as well. Modern institutions of state will be formed in 1893, when the policy of Buzăul Ardelean is installed. From 1924, the community becomes an independent administrative unit having its own institutions, including a local hall.

The hall, as a local organ of the state, functioned in Vama Buzăului until 1945, in a constitutional manner, a democratic one, following the laws of the local administration of Romania.

Elemente ale administrației moștenite din Evul Mediu

Vama Buzăului, veche vatră românească, așezată la sânul Carpaților de Curbură, în colțul sud-vestic al Transilvaniei, la hotarul cu Țara Românească, face parte din depresiunea Întorsura Buzăului, cunoscută și sub denumirea de Buzăul Ardelean sau Magyar Bodza (în limba maghiară - n.n.).

Istoriografia consemnează existența satelor în toată depresiunea Întorsura Buzăului, denumită Buzăul Ardelean (Buzăul Maghiar). Documentele vorbesc de separarea, la sfârșitul secolului al XVIII-lea, a celor trei comune, Sita Buzăului, Întorsura Buzăului și Vama Buzăului.

Istoricul Emil Micu, în lucrarea „Monografia Întorsurii Buzăului”, crede că cea mai veche comună conturată a fost Vama Buzăului, datorită poziției ei la hotarul cu Muntenia și a rolului oficiului vamal din localitate, care a dat și numele localității.

Istoricul Berecz Gyula consideră anul 1820 ca an al înființării comunei¹.

Teritoriul comunei, după constituirea, în secolul al XV-lea, a marilor domenii feudale din Țara Bârsei, a fost înfeudat familiilor nobiliare din Budila: Beldi, Mikes și Nemes, și ca urmare, localitatea făcea parte din forul domenal administrativ al acestor grofi.

Administrarea comunei, aflată la extremitatea domeniului și a țării, populată exclusiv de români, a păstrat în tot Evul Mediu, până în epoca modernă, tiparele românești de organizare, administrare și conducere a obștilor sătești. Și obștea din Vama Buzăului a avut în

frunte aceleași instituții, potrivit dreptului medieval românesc, „cutumele” - legile ne-scrite, sau **obiceul pământului**.

Prin cercetarea istorică despre Vama Buzăului găsim menționate vechile dregătorii medievale ale obștilor sătești, ca funcții de mare importanță în conducerea comunității, adevărate instituții, până și în secolul al XIX-lea, ca: **Bătrânii satului**, care la Vama Buzăului, în 15 iunie 1852, într-o scrisoare către George Barițiu (susținătorul lor juridic), apărau, cu importanța funcției lor, pe un localnic nedreptățit, gata să fie depozat de pământ. Scrisoarea menționează: „adeveresc că locuitorul Nicolae Lupoiu e stăpân pe pământul său”². Semnează trei locuitori: George Drăgan, George Filip, și George Sporea, specificând fiecare „adeverez”, garantând pentru ei preotul satului, L. P. Dumitru Dogariu, cu semnătura și pecetea bisericii.

În același fond de documente despre Vama Buzăului este menționată și dregătoria de **Jurat**, unde găsim pe George Sporea, jurat, la 1851³.

Cea mai importantă funcție, de conducere era cea de **jude**, cu atribuții administrative și juridice. În Transilvania, judele îndeplinea și funcții executive pe domeniul nobiliar.

În Vama Buzăului cunoaștem pe „**judele**” **Petru Buzea**. În anul 1884, judele Petru Buzea, este menționat, alături de laicii din comunele vecine și de clericii lor, în rândul „*membrilor sinodului protopresbiterial electoral în protopresbiteriatului Treiscaunelor*”⁴. Dregătoria de jude este similară cu cea de primar. Aceste dregătorii le îndeplineau, în

comună, frunțașii lor, oameni cu anume merite, fără a avea un secretariat, o cancelarie.

Puținele menționări scrise sunt în arhivele bisericești de la Protopresbiteriatul Trei Scaune, de la Mitropolia Ardealului de la Sibiu, iar la biserica din localitate sunt documente de stare civilă, începând din anul 1850.

Preoții Dimitrie Dogariu și apoi David Coman, adevărați mentori și păstori ai sătenilor, s-au implicat în frământările obștei, au conceput jalbe și memorii în numele lor, înaintate la autoritățile statului, pe care le-au semnat și întărit cu pecetea bisericii.

Localitatea Vama Buzăului fiind încorporată domeniilor feudale ale nobililor din familiile Beldi, Nemes și Mikes, până spre sfârșitul secolului al XIX-lea, a făcut parte din Comitatul Alba de Sus, unde acești grofi aveau o curte nobiliară și sediul administrativ al domeniului lor feudal.

Locuitorii din Vama Buzăului menționează, în *Petițiunea din 20 septembrie/1 octombrie 1864*, către Dietă, apartenența lor la "*varmeghia Bălgradului de Sus*" (comitatul Alba de Sus).

Petițiunea mai sus pomenită, a locuitorilor din Vama Buzăului, adresată **Înaltei Diete a Marelui Principatu al Transilvaniei**, de la Sibiu, în cauză urbană, pentru recunoașterea dreptului lor de eliberare din iobăgie, arată nivelul de emancipare civică al vămășenilor. Aceștia abordează calea petiționară a revendicărilor, în lumina legilor statului, de desființare a iobăgiei din anul 1848 și respectiv Patenta Imperială din anul 1854, deoarece lor nu li se aplicau aceste legiuri, datorită refuzului stăpânilor feudali, grofi, să le aplice.

Petițiunea a fost întocmită de "*păstorul lor spiritual*" preotul Dimitrie Dogariu, care "*descoperă dietei samavolniciile comise împotriva lor de către funcționarii locali și foștii stăpâni de pământ, cerând să se ia măsuri împotriva lor*"⁵. Din cuprinsul petiției avem știrea unor acțiuni anterioare ale obștei din Vama Buzăului, pentru drepturile lor: "*am portat proces prin d(omnul) procurator Hientz din Brașov contra domnilor noștri propr(ietari)*"⁶. Vedem că locuitorii nu așteptau îndurare, ci se băteau în procese pentru drepturile lor, după normele legale. Petenții arată în cuprinsul jalbei lor represaliile la care au fost supuși de către organele de execuție ale nobililor: abuzuri, sechestrări de bunuri, și chiar crime, pentru a-i menține în iobăgie chiar și după 15 ani de la desființarea ei în restul Transilvaniei.

Cu încredere în organele statului, mărturiseau în Petițiune că "*comuna se roagă înecată în lacrimi de înalta casă dietală, pentru aflarea izvorului crimelor arătate*"⁷. Abuzurile și crimele relatate în petițiune sunt reclamate abia după un an, spun ei "*fiindcă noi, fără conducători capabili, încă nu înaintasem crima aceasta nicăieri*"⁸. Mărturisirea lor denotă lipsa unor lideri locali laici fermi, fie din cauza unui vid în administrarea localității, care să conducă comunitatea, în anul evenimentelor 1863. Petițiunea datează din anul următor și o "*semnează parohul, judele, 2 jurați și 29 de săteni*"⁹.

Aici, preotul satului și biserica, ca în tot cuprinsul românesc, suplinesc golul instituțional al statului, parohul devine lider local, întocmește memorii de revendicări pe care le întărește cu pecetea bisericii și le înaintează la organele centrale ale statului. În lipsa unei administrații locale viabile și protectoare pentru localitățile românești, se implicau nu numai bisericile locale, ci și cele ierarhic superioare. Astfel, Petițiunea relatată mai sus, de la Vama Buzăului, a fost prezentată Dietei, pe 7 octombrie 1864, de către deputatul Nicolae Popea, Episcop de Caransebeș, săcelean de obârșie.

Atât preoții de rând, cât și ierarhii au slujit cauzei naționale, iar biserica, ca o constantă a istoriei noastre, adesea a înlocuit organele statului, în dănuirea neamului.

Istoricul Ioan Lăcătușu, subliniind rolul bisericii ca instituție fundamentală în existența societății la noi, care ținea adesea și locul organelor laice și a conducătorilor lor, îl citează pe Nicolae Iorga, care scria că "*în locul voievodului a răsărit vlădica, în locul cneazului sau judeului, protopopul, în locul ostașului preotul*"¹⁰. Întocmai și la Vama Buzăului, preotul a apărut în fruntea comunității, cu arma legii dată de dreptul existenței națiunii române pe aceste plaiuri. Din semnăturile petițiunii, se distinge cea a parohului Dimitrie Dogariu și a lui Ion I. Mirică, birău. Petițiunea era întărită de sigiliul bisericii, alături de un altul neidentificat. Deși se specifică a fi semnată de jude, doi jurați și 29 de săteni, semnăturile lor nu sunt prezente pe fragmentul documentului de care am dispus.

Prezentarea petițiunii ilustrează o treaptă în evoluția aparatului statal în comună, într-o etapă tranzitorie de la administrația feudală, prin prezența unor dregători ca jude, jurați, birău etc. cu multe goluri de competență, la cea modernă mai completă, mai eficientă

pentru societate. Curtea de la Viena, pentru a limita puterea mării nobilimi maghiare din Transilvania, după anul 1849, constituie unele centre administrative - fiscale și militare, pentru arii mai întinse, cum era cel de la Sibiu, care cuprindea și Țara Bârsei cu zonele limitrofe. Schimbările petrecute în societatea transilvană, după anul 1848, pornită pe drumul modernizării, a impus o nouă organizare administrativă-teritorială, mai operativă și mai eficientă. Acest lucru îl doreau chiar și locuitorii din diferite zone. Aceștia înaintează memorii la Dieta (Parlamentul) Transilvaniei, prin care cer, în repetate rânduri, arondarea la centre administrative apropiate.

Astfel, la 24 august 1864, locuitorii din Vama Buzăului, alături de comunele vecine, Budila, Teliu, Mărcuș, Dobârlău și de cele Șapte Sate Săcelene, prin Petițiunea către Dietă, cer formarea unui organ administrativ la nivelul acestor localități.

Reprezentanții sus-numitelor comune cer să se „constituie într-un cerc administrativ și judecătoresc, să se înființeze o jurisdicțiune cu for administrativ și judecătoresc, cu reședința în Satulung”¹¹, aducând ca argumente faptul că la Satulung a fost și „un perceptorat de dare”¹² (colectare fiscală către visteria statului) și existența spațiilor pentru sediu.

Pentru acest centru administrativ semnează comunele: *“Bacifalău, Turcheș, Cernat, Satulung, Tărlungeni, Zezin, Purcăreni, Budila, Teliu și Buzău (Vama Buzăului)”*¹³.

Vămășenii, cu consecvență, se străduiesc să iasă de sub administrația nobiliară din comitatul Alba de Sus, fiind mereu alături de comunele vecine la demersurile lor petiționare, în acest scop, către Dietă. La 1 octombrie 1864, locuitorii din Vama Buzăului semnează o nouă Petițiune către Dieta Transilvaniei, alături de celelalte comune, prin care cer să nu se aplice un alt proiect, cel de a fi anexați *“lângă municipiul Sepsiszentgyorgy, așadar, după înțelesul petițiunei date de comunele așa-numite Săcele, ne rogăm ca și noi să fim anecsați lângă sus-numitele comune”*¹⁴, sperând să fie alipite la centrul ce se va înființa la Satulung.

Petiția este semnată de liderii satelor respective și de săteni. Pentru Vama Buzăului semnează: judele, 3 curatori, un jurat, un goci-man, parohul, învățătorul, notarul și 23 săteni din Vama Buzăului (nefiind nominalizați semnatarii, cercetări ulterioare în arhivele de la Budapesta, de unde emană aceste informații, ne vor da și numele celor care au semnat).

Documentul ilustrează starea comunității din Vama Buzăului, cu o bună organizare civică: jude, curatori, jurat, învățător, notar, ca și cea bisericească, cu parohul în frunte. Această organizare a locuitorilor din Vama Buzăului este specifică epocii, cu rădăcini în feudalism. Cei din fruntea obștii constituiau adevărate instituții. Judele avea atribuțiunile primarului, subordonat autorităților centrale, devenit agentul de execuție în domeniile: administrativ, fiscal, judecătoresc, militar etc. În Transilvania, judele era și factorul de execuție la dispoziția seniorului feudal.

Acest demers la autoritățile statului pe cale petiționară dovedește creșterea nivelului civic al vămășenilor și al responsabilității lor pentru viitor.

Autoritățile statului maghiar nu respectă dorința locuitorilor petiționari și, după constituirea Dualismului Austro-Ungar, în anul 1867, hotărăsc administrarea zonei după propriile principii.

Comuna Vama Buzăului este favorizată de noua arondare administrativă, din anul 1893, fiind alipită, alături de celelalte sate buzăiene, într-o singură unitate administrativă, la comuna politică Buzăul Ardelean, cu reședința la Întorsura Buzăului. Această unitate administrativă, Buzăul Ardelean sau Magyar Bodza (în documentele vremii), în care intră și Vama Buzăului, aparține județului Trei Scaune.

Cercetarea arhivelor județului Trei Scaune a reliefat activitățile primăriei de la Întorsura Buzăului și s-au identificat toți primarii comunei Buzăul Ardelean, între anii 1893-1925.

Primarii din Buzăul Ardelean, din perioada 1893-1924

Primarii sunt majoritatea români, cunoscuți ca buni gospodari și cu calități morale de încredere, care-i situa pe locul de frunțași ai obștii.

1. 1893-1894 Algys Janos (Aldea Ioan)
2. 1895-1896 Zemescu Zaty (Zănescu Zahi)
3. 1896-1900 Timar Vaszi (Timar Vaszile)
4. 1901-1902 Olah Elek (Ola Alexe)
5. 1902-1903 Bobes Iozsef (Bobes Iosif)
6. 1904-1917 Kolozsi Iozsef
7. 1916-Aug.-Oct., Gheorghe Zaharia, doar trei luni, sub administrația românească
8. 1916-din Octombrie revine Kolozsi -1917
9. 1918 Ioan Neguț (Negot) după 1 Dec.
10. 1919 Niculae Ticușan
11. 1919-1920 Gheorghe Zaharia
12. 1921-1925 Iosif Bobeș¹⁵

Constatăm că a fost doar un singur primar ungar, Kolozsi Iozsef, ceilalți fiind toți români, înscrși cu amprentă maghiară. După 1900, când politica de maghiarizare s-a accentuat, a fost impus un primar ungar, care trebuia să asigure loialitatea față de statul maghiar, ce explică și durata de 13 ani a acestuia, ca primar. Aceștia au fost primari și pentru comuna Vama Buzăului, care era reprezentată de un viceprimar vămășean.

După Marea Unire din anul 1918, satele buzăiene, integrate în administrația Regatului României, au fost cuprinse în noua reformă administrativ-teritorială, în urma alipirii noilor provincii.

În zona Buzăului Ardelean, la propunerea subprefectului Grigore Păltineanu, s-au format comunele administrative: Întorsura Buzăului, Sita Buzăului, Barcani și Vama Buzăului. *"Odată cu adoptarea Legii de Unificare Administrativă din anul 1923, la solicitarea conducătorilor tuturor acestor localități, ele au fost transferate din componența județului Treiscaune, în subordinea administrativă a Județului Brașov"*¹⁶.

În urma Decretului din 6 August 1923, de reorganizare administrativă, s-a creat comuna Vama Buzăului, fapt ce duce la înființarea primăriei la 1 ianuarie 1924, unitate administrativă de-sine-stătătoare, cu toate serviciile aferente.

Situația administrativă a comunei Vama Buzăului, între anii 1918-1924

O etapă aparte în domeniul administrativ, în existența comunei, o prezintă perioada de după Marea Unire, până la integrarea în administrația românească.

Documentele de arhivă confirmă existența, din noiembrie 1918, a Consiliului Național Român la Vama Buzăului, ca organ al noii puteri -cea românească- implicat în problemele comunei și, în anul următor, 1919, ca organ de putere locală. Este menționat și un viceprimar, exponentul localității Vama Buzăului, în primăria de la Întorsura Buzăului.

Vămășenii, de acum liberi și stăpâni, nu stăpâneau decât foamea, frigul, durerile și ruina lăsată de război. Lângă nevoia de alimente, era mare și cea de lemne de foc, deși pădurile se prăbușeau peste ei.

Din documentele Prefecturii Trei Scaune, publicate de profesorul Vasile Stancu, despre *„chestiunile funciar-silvice întâmpinate de români la începutul anului 1919"*¹⁷, aflăm unele situații grele din comună, din acel timp.

În 21 Ianuarie 1919, Consiliul Național Vama Buzăului adresează o Petiție către Antistia comunei Prejmer, semnată de Consiliul Național¹⁸ din comună, pentru a asigura locuitorilor necesarul lemnului de foc și de construcție. Ei, neavând pădure, erau nevoiți a apela la proprietarul pădurii de pe teritoriul comunei Vama Buzăului, Comuna Politică Prejmer. În acest scop, Consiliul Național al comunei semnează mai multe corespondențe cu Subprefectura Trei Scaune și cu Prefectura Județului Brașov, prin care solicită ajutor în relația cu comuna Prejmer, situație care tindea spre un litigiu, rezolvat abia prin reforma agrară din anul 1921.

Menținerea, după 1 Decembrie 1918, a Consiliului Național ca putere locală, se înscrie în hotărârea Adunării Naționale de la Alba Iulia și a Coroanei României pentru perioada de tranziție, până la integrarea în administrația românească, a provinciilor alipite la România.

Din documentele menționate mai sus aflăm și unele aspecte de interes particular-individual; o cerere a locuitorului Vasile Drăgan, de închiriere a unui imobil din proprietatea statului, rămas de la statul maghiar, către Prefectul Județului Brașov, la 23 Martie 1919. Cererea către Prefect este întărită pe verso de o recomandare, semnată de *„Ioan Modroiu, preot capelan și George Baba, v. Primar"*¹⁹, ca o garanție că petentul va împlini cele cu care se obliga în solicitarea lui.

Pentru istoricul administrației din Vama Buzăului, Petițiunea expusă mai sus, prezintă deosebit interes deoarece solicitantul Vasile Drăgan face referire la demersurile făcute anterior, la organele superioare, precizând că: *"La raportul consiliului național din comuna noastră către Consiliul Dirigent din Sibiu, nesusind până azi nici un răspuns"*²⁰ cere ajutorul Prefectului. Constatăm că organul local al noii puteri, Consiliul Național din Vama Buzăului, se implica și în problemele particulare ale sătenilor, solicitând ajutor organelor superioare și la Consiliul Dirigent, cu rol de Guvern al Transilvaniei, până la integrarea în administrația României.

Din anul 1920, se așază lucrurile și atribuțiile administrative revin primăriilor, prin dizolvarea consiliilor naționale. Localitatea Vama Buzăului rămâne arondată administrativ la comuna Întorsura Buzăului până la 1 ianuarie.

Toate comunele buzoiene au fost cuprinse în plasa Buzăul Ardelean, împreună cu cele învecinate: Dobârlău, Mărcuș, Teliu și Budila.

Până la 1925, plasa Buzăul Ardelean a făcut parte din județul Trei Scaune, iar din anul 1925 a trecut la județul Brașov.

Aspecte ale activității primăriei, între anii 1924-1945

Comunele buzoiene și cele vecine, Budila, Teliu, Mărcuș și Dobârlău, au constituit Plasa Buzăul Ardelean, care a fost încorporată la județul Trei Scaune până în anul 1925, când a trecut la Brașov.

Datorită frământărilor administrative românești, reședința plășii Buzăul Ardelean, până în anul 1934, a fost mutată în mai multe localități. Până în anul 1925 fiind încorporată la județul Trei Scaune, a format o *"Expozitură Pretorială aparte cu sediul mai întâi în comuna Boroșneu Mare, mai pe urmă în comuna Întorsura Buzăului. Această Expozitură Pretorială a încetat odată cu aplicarea legii administrative din România întregită"*²¹.

În urma unei noi arondări, aceste comune au fost *"încorporate la județul Brașov și repartizate la Plasa Săcele, cu reședința în comuna Cernatu"*²².

Din anul 1928, se reînființează plasa Buzăul Ardelean, cu sediul la Sita Buzăului, temporar, apoi se mută din nou la Întorsura Buzăului până în anul 1933, când pe baza *"Deciziunii Ministerului de Interne No. 10.983 A. din 5 septembrie 1933, Plasa se desființează, trecând comunele din nou la Plasa Săcele"*²³. La 1 Martie 1934, prin *"Deciziunea Ministerului de Interne No. 1516 din 12 februarie 1934"*²⁴, se reînființează plasa Buzăul Ardelean, care a existat până la reorganizarea administrativă comunistă.

Cu toată instabilitatea administrativă dată de frământările din România, comuna Vama Buzăului, în perioada interbelică, a fost alături de celelalte comune buzoiene, de care era legată organic, nu numai economic și social, ci prin toate firele existenței umane.

Primăria din Vama Buzăului, organ local al puterii statului, a avut încă de la înființare probleme multiple de rezolvat în toate domeniile, unele datorate frământărilor vremurilor.

Una dintre marile probleme în care s-a implicat primăria a fost înfăptuirea reformei agrare, care s-a făcut destul de anevoios, din cauza rezistenței grofilor maghiari, care încercau să scape de la reformă cât mai multe terenuri, deși pădurile, pășunile sau arabilul, au fost luate prin despăgubire, plătite de statul român.

Au fost mulți ani de confruntări între locui-

tori și organele de reformă, care adesea erau părintoare cu foștii proprietari. În rezolvarea acestor probleme, s-a implicat activ noul organ administrativ, primăria, susținând atât interesele obștești pentru pădure și pășune comunală, ca și pentru interesele particularilor. În acest scop, primăria a dus procese lungi, până la instanțele superioare, Curțile de Apel Brașov, Cluj, Tg. Mureș, intervenții la Ministerul Agriculturii și Domeniilor.

Integrarea comunei în viața politică a României a dus la pătrunderea unor curente politice și în Vama Buzăului. S-a remarcat aderența la Partidul Național Român din Transilvania, mai ales după 1926, când se constituie Partidul Național Țărănesc. Vămășenii, în mare număr fiind adepții lui Iuliu Maniu, s-au grupat în jurul frunțașilor țăraniști, cei mai cunoscuți fiind Gheorghe Drăgan și Dumitru Mirică.

După anul 1920, se manifestă și curentul politic liberal în Vama Buzăului, în jurul unor frunțași liberali ca George Baba și apoi fiul acestuia, Gheorghe Baba, Romulus Popica, Gheorghe Sporea, Victor Pătrânjel.

Nu a lipsit nici extrema dreaptă, în haina legionară. Trăind sentimente profunde de patriotism naționalist ardelenesc, manifestat masiv la sfârșitul războiului, și vămășenii au fost ușor atrași de curentul politic al perioadei interbelice, mai ales în jurul anului 1940, când manifestarea patriotismului era și o chemare la apărarea granițelor călcate de vecinii de la est și vest. S-au remarcat unii frunțași legionari ca: Constantin Burcuș și Ionel Pătrânjel (din Acriș), încurajați de preotul Ioan Modroiou, unul din făuritorii României Mari.

Doctrina legionară la Vama Buzăului nu a fost dăunătoare, nu s-au comis agresiuni sau acte de terorism, ba chiar a contribuit la mobilizarea sătenilor pentru participarea la război, pentru dezrobirea Basarabiei, Bucovinei de Nord și Ardealului de Nord, război în care comuna a dat 48 de jertfe.

Până în anul 1945, în Vama Buzăului nu a fost vreo mișcare politică de stânga, nici un partid socialist sau comunist.

După 6 Martie 1945, când au apărut în comună activiști P.C.R., s-au înregimentat unii localnici, manipulați de propaganda demagogică comunistă sau speriați de regimul de dictatură stalinistă impus în comună. După anul 1945, primarul și consilierii erau impuși de la centru, membri și adepți ai Partidului Comunist.

Redăm, mai jos, primarii din această perioadă

dă, cu precizarea că avem informațiile atât din relatările sătenilor (mai puțin precise ca timp), cât și din unele documente din arhive. Primăria nu are arhiva din perioada interbelică, ci doar sporadic, unele documente. Prin cercetare amănunțită, s-au identificat toți primarii și îi prezentăm cu unele acțiuni mai importante din activitatea lor.

Până la înființarea primăriei, în Vama Buzăului, în anul 1924, comuna avea un vice-primar, care o reprezenta la primăria din Întorsura Buzăului. Nu cunoaștem, decât pe George Baba, care semnează Petiții în numele locuitorilor și nu știm dacă el a fost singurul viceprimar al comunei, între 1919-1924, sau dacă au mai activat în primăria din Întorsura și alți slujbași din Vama Buzăului.

Existența și funcționarea instituției primăriei a fost după legislația democratică, după legile Organice ale Administrației de Stat din România.

În perioada interbelică, viața politică și administrativă a comunei s-a desfășurat după regulile parlamentare democratice din România. Organele locale, primarul și consilierii, aveau culoarea politică dată de rezultatele votului popular.

La începerea mandatului, aceștia depuneau jurământul de credință către Rege și supunere către Constituție. Același jurământ se depunea chiar și în cazurile de interimat, cum vedem jurământul depus de Comisia Interimară la primăria din Vama Buzăului, în 21 august 1929. După depunerea jurământului au semnat membrii Comisiei Interimare, precum și cei ai Consiliului Local dizolvat: *"Jur credință Regelui, supunere Constituției și legilor, jur să apăr și să sprijinesc interesele Țării! Așa să mă ajute Dumnezeu"*²⁵.

Primarii comunei Vama Buzăului, între anii 1924-1945

George Buzea (1924), este fiul lui Petre Buzea (1817-1904), judele din anul 1884, prezentat mai sus. Fiul, ocupând aceeași dregătorie, după 40 de ani, ca și tatăl, cu siguranță era dintr-o familie cu tradiție și merite în comunitate.

Este primul primar, după constituirea organelor administrative locale în anul 1924, identificat cu semnătura descifrabilă lângă ștampila primăriei (vezi anexa nr. 1). Cu siguranță că înființarea instituției administrației locale în comună a fost o activitate care a cerut seriozitate și dăruire de la primul primar și ceilalți slujbași.

Din primele documente reiese caracterul de instituție publică care se implică în protejarea cetățenilor, argumentând cu Certificatul Comunal din 21 mai 1924, emis de Primăria Vama Buzăului 26, prin care se acordă sprijin și protecție locuitorilor care au cumpărat un teren de pășune.

Actul întărește o Declarație a sătenilor ca fiind *"corespunzătoare adevărului"* din 21 Mai 1924, prin care aceștia revendică un teren de pășune, semnat de delegații satului și cei doi preoți, Ioan Modroiu și David Coman. Fragmentul ilustrează ștampila primăriei și semnătura primului primar George Buzea.

Romulus Popica (1925, 1926, 1927, 1929, 1930, 1931-1933), era localnic din Acriș, cu studii gimnaziale la Brașov.

Romulus Popica s-a remarcat ca un lider local, de orientare liberală, activ în problemele comunității, în special în timpul reformei agrare, fiind mereu delegatul sătenilor, în *"tractările cu grofii"*, cu Comisia de Expropriere și Împroprietărire, cu Cosilieratul Agricol de la Județul Trei Scaune și apoi, după anul 1925, cu cel de la Brașov, între anii 1925-1933.

În acești ani, a fost primar al comunei sau președinte al Comisiei Interimare de mai multe ori.

În anul 1925, la 30 august, primarul Romulus Popica semnează o adresă către Ministerul Agriculturii, cerând pentru un locuitor din comună, Lexes Gheorghe, teren în schimbul celui cedat de acesta pentru construirea școlii din satul Acriș, unde nu era local de școală²⁷.

Și în anii 1926, 1927, 1929, 1930, 1931-1933 sunt documente, în primărie, semnate de Romulus Popica, primar ori președinte al Comisiei Interimare.

Cu siguranță, revenirea de mai multe ori la conducerea primăriei a lui Romulus Popica se datorează calităților lui de bun gospodar al satului.

Documentele arată preocupări diverse, în administrarea comunei ca: finalizarea reformei agrare în interesul comunei și sătenilor pentru fondul forestier și de pășunat, aprovizionarea localnicilor cu lemne de foc sau protecția sătenilor în timp de criză, prin măsuri protecționiste, activități în care s-a implicat primăria, ca organ al administrației locale, în diferite situații.

Deciziile primăriei din Vama Buzăului, în acești ani, au caracter democratic, reprezen-

tând decizii ale Consiliului Local sau ale Comisiei Interimare, chiar și la în înlocuirea unor slujbași ai primăriei. Acest demers nu îl face primarul sau președintele Comisiei Interimare, după bunul lui plac, ci ședința cu vot a întregii Comisiuni (vezi anexa nr. 2). Ședința extraordinară din 30 septembrie 1931, a hotărât numirea unui casier comunal, hotărâre care apoi a fost trimisă la Prefectura județului Brașov, pentru stabilirea garanției cerută casierului, și la Pretura Plășii, pentru "a dispune asupra depunerii jurământului casierului ales"²⁸.

Alt aspect al activității, după procedurile legislative la primăria din Vama Buzăului, îl prezintă ședința de lucru, a Comisiei Interimare din 17 decembrie 1931, cum reiese din „Proces verbal No.”. Notarul primăriei face precizarea că ședința se ține „în conformitate cu dispozițiunile art. 89-92, din L.O.A.L.”, cu respectare normelor de procedură în domeniul administrației locale.

Constatăm că în tânăra primărie de la Vama Buzăului (doar de 7 ani) se respectau procedurile legale, cunoscute și aplicate ca și în marile instituții administrative cu tradiție.

Lectura întregului Proces verbal al ședinței arată grija primăriei pentru săteni, în aprovizionarea lor cu lemne de foc.

Prin demersuri la Ministerul Agriculturii și Domeniilor, cu aprobare de la organele silvice, comuna primise 75 ha de pădure, de exploatat ca lemn de foc, din care 42 ha, pentru săteni și 33 în contul primăriei spre a fi exploatate prin vânzare la licitație (anexa 3).

Chiar în timp de iarnă, 1931-1932, organele silvice au oprit exploatarea celor 42 de ha de pădure repartizate de Ministerul Agriculturii și Domeniilor pentru săteni. Motivul era că primăria nu a achitat valoarea lemnului, taxele de pază, de administrație și amenajament în sumă 167.453 lei, pentru cele 33 ha destinate ei, spre vânzare prin licitație. Primăria nu a dispus de acești bani deoarece la licitația din 5 decembrie 1931 nu se prezentase nimeni, urmând a se repeta licitația pe 21 decembrie. Pentru ca sătenii să fie lăsați să se aprovizioneze cu lemne, Comisiunea Interimară face demersuri până la forurile centrale, astfel delegează pe preotul Ioan Modroi, a se „deplasa din nou la Onor. Ministerul Agriculturii și Domeniilor și a obține aprobare ca parchetul de pădure să fie exploatat în sezonul hotărât de Comisiune cu hot. No.82/1931”²⁹.

Avem imaginea seriozității și legalității,

activității primăriei din Vama Buzăului cu 81 de ani în urmă, în Regatul României. Slujbași nu erau cu prea multă pregătire, dar aveau simțul datoriei și seriozității, conform jurământului depus, în fața obștei, a organelor superioare și a lui Dumnezeu.

Pe fondul crizei economice dintre anii 1929-1933, la aceeași ședința din 17 Decembrie 1931, Comisiunea Interimară, având ca Președinte pe Romulus Popica, notarul comunal, citește „Ord. No.10780/1931 al Prefecturii Județului Brașov și Ord. No. 1761/1931 al Plășii Buzăul Ardelean”³⁰, prin care comunele sunt obligate a stabili prețuri maxime la alimente, pentru a descuraja specula. Această măsură protecționistă este un mod de a veni în ajutorul sătenilor.

Beneficiile, în urma reformei agrare din anul 1921, pentru vămășeni, se lăsau greu câștigate, iar pentru aceste drepturi se luptau cu toate armele legilor în vigoare. Primăria s-a implicat în acest proces, cu toate prerogativele date de legile vremii, aproape două decenii s-au dus acțiuni legale, între locuitori și grofi, foștii proprietari.

În documentele din fondurile reformei agrare, de la Arhivele Naționale Brașov, este menționat ca reprezentant al locuitorilor comunei, primarul Romulus Popica, împreună cu notarul Traian Petrașcu, preotul Ioan Modroi și Gheorghe Drăgan, participanți la aplicarea reformei agrare în 6 aprilie 1932³¹.

Timp de peste 10 ani (1925-1936), Romulus Popica a activat în interesul comunității ca particular sau investit cu atribuții publice.

În timpul frământărilor politice din anii 1928-1933, și la primăria din comună a fost instabilitate, actele purtând semnătura mai multor primari, unii chiar în mai multe mandate scurte: Ioan Pavel (1928-1929), Vasile Drăgan (1929), Romulus Popica (1930), Victor Popica (1931), Romulus Popica (1931-1932-1933).

Ioan Pavel (1928-1929) era agricultor, cu locuința în Vama Centru. Vămășanul Ioan Pavel era un membru activ al comunității, chiar înainte de a fi primar, fiind prezent în mai multe documente, ca membru în Consiliul Comunal.

În timpul mandatului său, în arhiva plășii Buzăul Ardelean găsim mai multe documente, care ilustrează activitatea primarului Ioan Pavel, privind grija lui pentru averea comunală și buna gospodărire, cât și implicarea primăriei în problemele școlilor din comună,

ca și în problemele sociale.

Fiind doar la câțiva ani după război, administrația locală trebuia să rezolve multiple probleme ale comunității, atât materiale, cât și sociale.

Primăria era obligată să asigure vindecarea rănilor materiale și sociale, cu sprijinul statului, în special pentru foștii combatanți, cu situații materiale precare. Pentru a ajuta un număr de 13 localnici săraci, foști combatanți în marele război, unii cu copii mulți, îndreptățiți să capete locuri de casă, primăria, la 17 septembrie 1926, face un tabel cu cei în drept, pe care îl înaintează Comisiei de Împroprietărire și Expropriere județeană, spre a cere locuri de casă, localitatea neavând loturi disponibile.

La refuzul Comisiei de Ocol Întorsura Buzăului de a da o hotărâre favorabilă, primăria se implică în ajutorul sătenilor, cu recurs la Curtea de Apel și la Comisiunea de Împroprietărire și Expropriere a județului Brașov. Judecarea recursului la Brașov, la 7 august 1928, în timpul primarului Ioan Pavel, dă câștig cauzei, *„ca cei treisprezece petenți să fie trecuți în drepturi”*³².

În arhiva preturii plășii Buzăul Ardelean sunt și alte documente care arată implicarea primarului Ioan Pavel în mai multe realizări de autogospodărire a comunei.

În anii de instabilitate a țării, 1929-1933, și la primăria din Vama Buzăului a fost mai mulți primari, fie aleși prin vot, fie numiți președinți de comisii interimare dintre consilieri sau reprezentanți mai de seamă ai obștei. Investiți cu aceste demnități au fost: Ioan Pavel (1928-1929), primar, Vasile Drăgan, președinte de Comisie Interimară (1929), Victor Popica, primar 1930, Romulus Popica 1931-1933, președinte al Comisiei Interimară.

Din 1934, stabilitatea țării se vede și în primăria din Vama Buzăului. Este ales primar liberalul Victor Pătrânel (1934-1937). Acțiunile primăriei se remarcă prin bună gospodărire, finalizarea reformei agrare, prin intrarea în posesie a 2674 ha de pădure comună și respectarea normelor legale de administrație publică.

Căderea guvernului liberal, în anul 1937, a dus la schimbarea primarului liberal Victor Pătrânel cu Gheorghe Păcurar, adept al doctrinei Goga-Cuza, care rezistă din decembrie 1937 până în februarie 1938, la schimbarea guvernului.

Între februarie 1938 și septembrie 1940, aproape 3 ani, pentru primăria din Vama

Buzăului, ca și pentru comună, a urmat o perioadă de stabilitate administrativă, primar fiind liberalul Gheorghe Baba.

Gheorghe Baba (1938-1940), era un bun gospodar, cu pregătire școlară la nivel gimnazial, în Brașov, ce sporea meritele lui în conducerea primăriei și în relațiile cu autoritățile.

Era fiul lui George Baba, menționat în *„Protocolul din 30 ianuarie 1900”* al Sinodului Parohial Vama Buzăului, de către preotul David Coman, în care George Baba era numit *„bărbat de încredere”*. Același George Baba este consemnat în documente ca fiind vice-primar în anul 1919, responsabilitate care îi dădea dreptul să facă parte din Consiliul Național Român al comunei, în acea perioadă.

Faptul că pe George Baba îl găsim în documente în fruntea obștei mai bine de două decenii denotă calitățile lui de lider al locuitorilor, dar și meritele sale morale și civice. Același spirit l-a manifestat și fiul lui, Gheorghe, de lider politic și administrativ în fruntea comunei, adeptul doctrinei liberale.

Liberalul Gheorghe Baba a fost lider al Partidului Național Liberal din comună. Este primar trei ani, în timpul regimului Carlist, și rezistă ca primar liberal până după abdicarea Regelui Carol al II-lea, în septembrie 1940.

Gheorghe Baba a fost un fruntaș al satului, omenos, onest, cu vederi mai largi, având și oarecare instruire. A fost tânărul care însoțise la Alba Iulia, la Adunarea Națională, pe preotul Ioan Modroiu, delegatul comunei Vama Buzăului, la 1 Decembrie 1918.

Doar calitățile lui l-au impus în timpul mandatului de primar, încât el, un liberal, a rezistat trei ani, în timp ce erau interzise partidele politice, conform Constituției din anul 1938.

Primarul Gheorghe Baba a sprijinit învățământul din comună, cum reiese din unele documente și din amintirile veteranilor satului, atunci elevi. Alături de preotul Ioan Modroiu, directorul școlii, acorda mare atenție promovării *„cultului eroilor”* în localitate. Sub mandatul lui s-a realizat ridicarea unei troițe, în amintirea eroilor locali, în Cimitirul de Jos, în anul 1938, de către Reuniunea Femeilor Ortodoxe Române din Vama Buzăului.

Cât a fost primar, a dat dovadă de spirit de hună administrare a problemelor comunei, economice și administrative. Face demersuri ca Primăria să capete un credit extraordinar de *„6000 de lei pentru intabularea dreptului de proprietate asupra imobilului primăriei și a terenului”*³³ (anexa nr. 4), pe care îl avea în

posesie, din anul 1925, în urma cumpărării de la Societatea Anonimă Vama Buzăului cu sediul în comuna Prejmer, cumpărarea făcându-se prin contribuție publică: *"un arunc pe locuitori după starea materială, cu trei clase, 300, 200 și 100 lei de familie"*³⁴. Acțiunea denotă grija pentru reglarea situației juridice a proprietății asupra terenului și imobilului primăriei, a patrimoniului comunal și atașamentul pentru problemele obștei.

Primarul Gheorghe Baba este schimbat în septembrie 1940, după abdicarea regelui Carol al II-lea, când generalul Ion Antonescu declară România Stat Naționalist Legionar, la 14 septembrie și sunt numiți primari adepți ai noului regim.

În septembrie 1940 este numit primar Constantin Burcuș, de orientare legionară, înlocuind pe Gheorghe Baba, până la rebeliunea legionară din 21-23 ianuarie 1941, după care toți primarii de orientare legionară au fost schimbați.

În scurtul timp, de cinci-șase luni, Constantin Burcuș, a condus destinele comunei Vama Buzăului, cu calm și responsabilitate, în comună nefiind nicio dezordine sau acte de violență.

Adepții mișcării legionare din Vama Buzăului nu au participat la rebeliunea legionară din 21-23 ianuarie 1941, din Brașov, capitala județului.

Gheorghe Drăgan (1941-1942) este liderul țărănist din perioada interbelică. Este fiul lui Nicolae Drăgan, prezent în Consiliul Parohial al bisericii din localitate. Nicolae Drăgan a fost apropiat preotului David Coman, în administrarea parohiei și a problemelor bisericii din comună, la începutul secolului al XX-lea.

Fiul lui, Gheorghe Drăgan, continuă tradiția de familie, după Marea Unire, în rezolvarea problemelor comunei. Este menționat în mai multe documente ale reformei agrare, în care reprezintă comunitatea în diferite comisii, la organele de reformă, având și ceva știință de carte, necesară acestor demersuri.

Îl găsim semnatul multor tranzacții de vânzări între grofi și săteni, a unor parcele de pădure, considerat persoană de încredere de ambele părți.

Ca primar, a avut probleme grele de rezolvat, deoarece în 22 iunie 1941 țara a intrat în război. În comună s-a făcut mobilizarea pentru front, plecând la război majoritatea bărbaților valizi. Primăria a trebuit să facă

față unor mari greutateți și restricții impuse de război. A trebuit să facă față la multiple rechiziții și lucrări, ca și legislației severe pe timp de război.

În scurt timp, în comună se înregistrează morți de pe front, iar primăria s-a implicat în protejarea orfanilor, a văduvelor și a părinților îndurerăți. A sprijinit școala și împreună cu directorul ei, preotul Ioan Modroi, a asigurat funcționarea cantinei școlare, în condițiile războiului, la care copiii celor săraci și a celor plecați pe front au mâncat gratuit. Aceste situații grele ale școlilor sunt prezentate în amănunt în lucrarea Cronică Învățământului din Vama Buzăului.

Ioan Gh. Drăgan (1943 -1944), la 30 de ani, a ajuns primar la începutul anului 1943, după ce s-a întors rănit de pe front și a fost lăsat la vatră.

Era localnic, absolvent al unui liceu industrial din Brașov și credem că avea orientarea țărănistă a familiilor Drăgan ca și seniorul Gheorghe N. Drăgan (nu era tatăl lui).

A continuat misiunea grea de pe timpul războiului ca și predecesorul său. Toate atribuțiile primăriei, ca putere locală de stat, se efectuau cu maximă seriozitate, sub legislația severă a războiului.

Primăria trebuia să asigure obligațiile materiale pentru front, mobilizarea locală a forței de muncă în acest scop, cât și liniștea și ordinea în comună, acțiune dusă în cooperare cu organele de ordine, cu biserica, cu școala și cu organizația de tineret paramilitară activată în scopul supravegherii și pregătirii tineretului în vederea apărării țării.

Pentru a face față situației, erau mobilizați toți factorii responsabili, la efectuarea muncilor de război, la plata taxelor cerute și la autogospodărirea după posibilitați a comunei. Arhiva școlii din localitate ilustrează starea existentă în toți anii războiului: tot corpul profesoral mobilizat în autogospodărirea școlilor, dar și la munci în comună, cu tineretul școlar și paramilitar, fapte evidențiate în Cronică Învățământului din Vama Buzăului.

Primarul Ioan Drăgan fiind și membru al Comitetului Școlar, sprijină școala pentru a asigura frecvența elevilor, prin susținerea și obligarea părinților de a-și trimite copiii la școală, iar părinții îndărătnici sunt amendați prin intermediul primăriei.

Cu toate greutatețile războiului, primăria a sprijinit funcționarea, în continuare, a cantinei școlare, pentru copiii săraci și a celor care

aveau tații pe front.

Dumitru Mirică (1944-1945), gospodar de frunte al comunei a fost în perioada interbelică, unul dintre fruntașii țărăniști. În memoria comunei a rămas ca un bun cetățean, implicat în rezolvarea problemelor comunității. Datorită calităților lui și a implicării în rezolvarea frământărilor produse de război, Dumitru Mirică este ales primar, în anul 1944.

Era o perioadă deosebit de grea pentru țară și comună, secătuite de război. Peste comună trecuse invazia sovietică, care s-a remarcat prin diferite agresii asupra localnicilor.

Armata încă mai lupta pe frontul de vest, iar mulți soldați piereau în lagărele de prizonieri din imensa Uniune Sovietică. În comună, lipsurile și doliul făceau casă bună. Primăria a trebuit să asigure sprijinirea locuitorilor, liniștea, calmul și speranța pentru viitor, prin diverse măsuri, la care a contribuit cu prisosință primarul Dumitru Mirică, așa cum unele documente din arhiva școlii din localitate arată: acțiunile de sprijinirea școlii în situația grea de după război, funcționarea cantinei, care se redeschide pe 30 noiembrie 1944, pentru 30 de elevi săraci³⁵ și asigura aprovizionarea cu lemne de foc și cu mobilier de la primărie.

În arhiva plășii Buzăul Ardelean se găsesc documente despre activitatea primăriei Vama Buzăului pe mai multe domenii: financiare, agricole, zootehnice și vegetale, producție meșteșugărească, învățământ, starea socială etc. Mare atenție se dădea economiei agricole, în special creșterii animalelor, domeniu

unde primăria se implica în asigurarea pășunatului și protejarea crescătorilor de animale. Nu era neglijată nici aprovizionarea populației, prin desfacerea comercială a produselor alimentare, în comună fiind 2-3 măcelării, 3-4 brutării, 3 mori și prăvălii comerciale.

Primăria a fost frecvent inspectată de organele superioare, ca pretorii plășii, prefectii și subprefecții județului și de factorii financiari, dar nu s-au înregistrat sancțiuni majore, ceea ce denotă seriozitatea muncii și respectarea legalității.

Primăria, în toată perioada interbelică a fost factor de stabilitate, de legalitate și echilibru, deși vremurile nu au fost totdeauna liniștite, în comună nu au fost tensiuni sau violențe. Nici juridic nu au fost probleme grave. În justiție s-au înregistrat multe cauze civile și contravenții, nu probleme penale grave. De remarcat că nici un consilier comunal sau primar nu a fost deferit justiției pentru abateri, sau ilegalități.

Instalarea guvernului Petru Groza, la 6 martie 1945, a deschis calea bolșevizării României, ce a însemnat și pentru Vama Buzăului o povară a istoriei în haină stalinistă.

A fost schimbat primarul țărănist Dumitru Mirică cu Gheorghe Gall, adept al noului regim.

De la înființarea primăriei, din anul 1924, până în anul 1945, timp de 21 de ani, organele administrației locale au funcționat după legislație, democratic, constituțional.

Înlăturarea primarului țărănist a însemnat sfârșitul perioadei de viață politică normală, democratică, în Vama Buzăului. Comuna intră pe drumul terorii staliniste, impusă de ocupația militară sovietică.

Note

1. Berecz Gyula, *Haromszek-Varmegye, Nepoktatási intézetinek története*, Brasso, 1893, pag. 80.

2. Corina Sporea, *Documente inedite care reflectă activitatea lui George Barițiu pusă în slujba țărănimii, din Țara Bârsei și împrejurimi, între anii 1850-1855*, în „Cumidava”, nr. VI, 1973, p. 115.

3. *Idem*

4. Lista membrilor sinodului protopresbiterat în protopresbiteratul Treiscaunelor, în arhiva Centrul Ecleziastic de Documentare "Mitropolit Nicolae Colan", fond Protopoplatul Trei Scaune, Dosar 1884, Ad Nr. 4875.

5. Simion Retegan, *Conștiință și acțiune națională în satul românesc din Transilvania la mijlocul secolului al XIX-lea*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, p. 201-204.

6. *Idem*

7. *Idem*

8. *Idem*.

9. *Idem*.

10. Ioan Lăcătușu, *Nicolae Iorga despre Mitropolitul Andrei Șaguna*, Editura Angustia, Sf. Gheorghe, 2009, p. 89.

11. Simion Retegan, *op. cit.*, p. 185-186.

12. *Idem*.

13. *Idem*.

14. *Ibidem*, p. 201.

15. Ioan Lăcătușu, *Primarii din Întorsura Buzăului*, în „Cuvântul nou”, Sf. Gheorghe, Anul XIX, Nr. 5210, din 6 august 2008, p. 2.

16. *Idem*.

17. Vasile Stancu, *Aspecte ale chestiunilor funciar-silvice întâmpinate de români la începutul anului 1919, reflectate în documentele Prefecturii Trei Scaune*, în

„Profesioniștii noștri”, Nr. 3, Editura Eurocarpatica, Sf. Gheorghe, 2012, pp 351-363.

18. *Idem*.

19. *Ibidem*, p. 362-363.

20. *Idem*.

21. Crișan Cristian, *op. cit.*, p.152.

22. *Idem*.

23. *Idem*.

24. *Idem*.

25. Jurământul Consiliului Local față de Rege și Constituție, în Proces verbal din 21 august 1929, Arhivele Naționale Covasna, în continuare ANCV, Fond nr. 188, Pretura Plășii Buzăul Ardelean, Dos. Nr. 150 p. 1.

26. Declarație, Primăria Vama Buzăului, în ANCV, Fond 188, Pretura Plășii Buzăul Ardelean, Dos nr. 36, p. 552-553.

27. Adresă Primărie Vama Buzăului, către Ministerul Agriculturii și Domeniilor, în ANCV, Fond 188, pretura Plășii Buzăul Ardelean, Dos. nr. 64, p. 62.

28. Proces verbal, Consiliul Local Vama Buzăului din 30 septembrie 1931, în ANCV, Fond 188, Pretura Plășii Buzăul Ardelean, Dos nr. 197, fila 86.

29. *Ibidem*, fila 66-67.

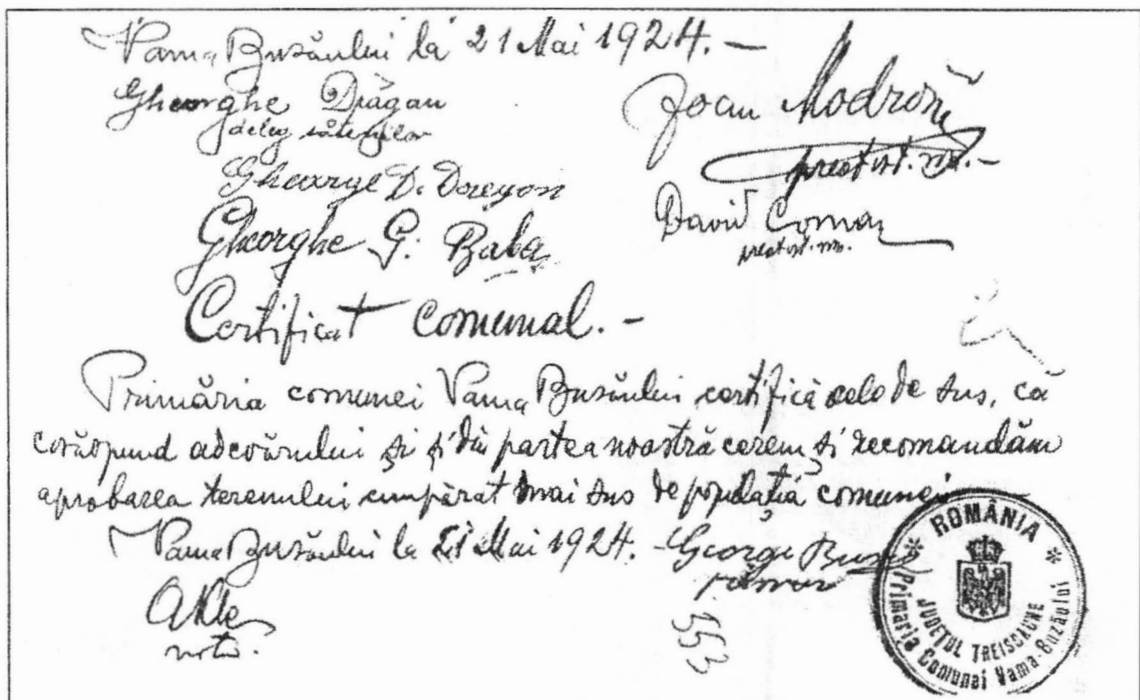
30. *Ibidem*, fila 67.

31. *Idem*.

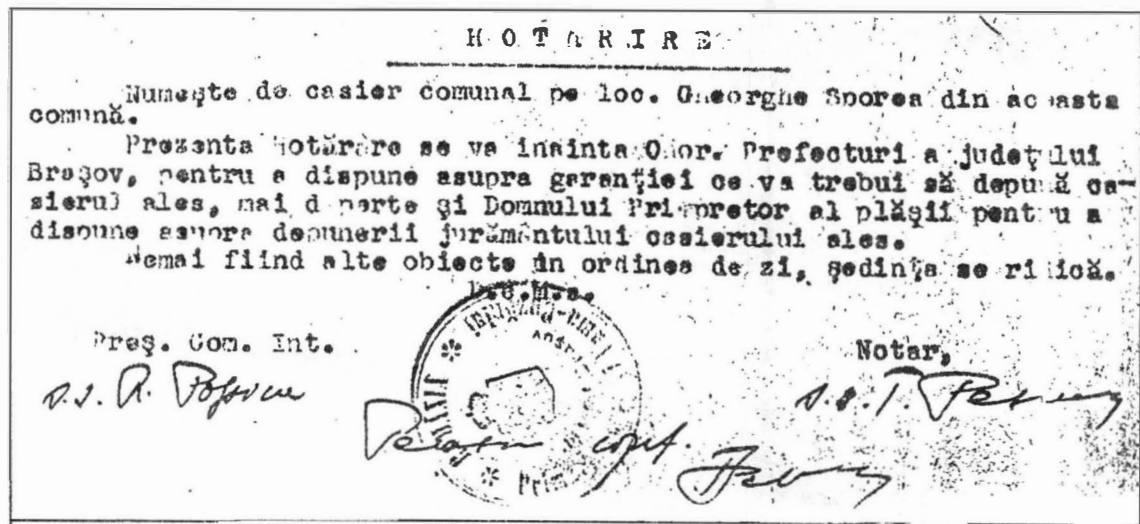
32. Decizie Curtea de Apel Brașov, din 7 august 1928, în ANCV, Fond 188 Pretura plășii Buzăul ardelean, dosar, 115 file 2-4.

33. Adresă Primăria Vama Buzăului, Către Pretura Plășii Buzăul Ardelean, în ANCV, Fond 188, Dos. 514, fila 204.

34. *Idem*.



Anexa 1



Anexa 2

HOTĂRÂRE NR. 21:

Hot. 97/1931. Setarea și aprobarea sumarului ședinței precedente.

În conformitate cu art. 94 din L.O.A.L. notarul comunal citește procesul verbal redactat cu ocazia ședinței Comisiunii Interbarre a comunei în ședință ținută la data de 2 Decembrie 1931, și invită pe cei prezenți a face observații la el dacă Procesul verbal a fost sau nu bine redactat.

Comisiunea Interbarre având în vedere că procesul verbal redactat este expresia fidelă a deliberărilor și hotărârilor aduse cu unanimitate celor prezenți aduce următoarea

H O T Ă R Ă R I N E

Aprobă sumarul ședinței din 2 Decembrie 1931.

Hot. 98/1931. Exploatarea pădurii comunale.

Primarul comunei arată că în baza aprobărilor anterioare a Prefecturii Județului Brașov, și al Onor. Ministerului Agriculturii și Domeniilor, mai departe în baza Hot. No. 70 și 84/1931 a Comisiunii Interbarre, pădurea dată spre exploatare comunei în sezonul 1931/1932 și în întindere de 75 Hectare, s-a repartizat 42 hectare pentru nevelile locuitorilor, iar 33 Hectare pentru a se vinde în bloc, pentru acoperirea datoriilor comunei din exercițiul învies.

Anexa 3

Din cercetări reiese că acest imobil a fost cumpărat cu suma de lei 50.000 mil dar banii nu au fost contabilizați.

Deasemeni s-a declarat că pentru cumpărarea localului s-a făcut un arunc pe locuitori după starea materială cu trei clase, 300-200 și 100 lei de familie. Nu s-a încasat cu chitanță ci pe un tablou de existență căruia nu mai stie nimeni și nici anume câți bani sau adunat dela locuitori. Fapt este însă că Societatea confirmă primirea banilor și a semnat un nou contract pentru ca dreptul de proprietate asupra imobilului să treacă asupra comunei.

Pentru aceasta am întocmit contractul ce se anexează și vă rugăm ca dinpreună cu Deciziunea respectivă să binevoiți a cere și Onor. Prefecturii județului să o aporbe pentru ca în cel mai scurt timp comuna să intre în drepturile ei, cunoscând că până de prezent asupra imobilului nu grevează nimic și se poate intabula.

Pentru cheltuielile necesare ca impozit proporțional, cheltuieli de intabulare și timbre mobile am deschis un credit extraordinar în sumă de lei 6.000 cu deciziunea No. 32 din 12 Decembrie 1938.

Anexăm în copie contractul încheiat precum și hot. No. 2/1925 a consiliului comunal prin care aprobă cumpărarea.

Primar,
Gh. Baba.

George Baba



Notar,
N. Moldovan.

N. Moldovan

Anexa 4